

РЕШЕНИЕ

№ 22239

гр. София, 04.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 11.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Вяра Русева

Танка Цонева

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6821** по описа за **2024** година докладвано от съдия Вяра Русева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на Ц. Р. Ч. срещу съдебно решение № 2648/04.06.2024 г. по н.а.х.д. № 16670/2023 г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, НО, 10 състав, с което е потвърдено наказателно постановление /НП/ № 23-4332-024399/13.10.2023 г., издадено от началник група в СДВР, отдел „Пътна полиция“ СДВР, с което на касатора, на основание чл. 175, ал. 3, пр. 1 от Закона за движението по пътищата /ЗДвП/ са наложени административни наказания „глоба“ в размер на 200 лв. и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 6 месеца, като на основание Наредба № Из-2539 от 17.12.2012 г. на министъра на вътрешните работи са му отнети и 10 контролни точки за нарушение по чл. 140, ал. 1 ЗДвП.

В касационната жалба са изложени доводи за неправилност на оспореното решение, като постановено в нарушение на материалния закон и процесуалните правила. Касаторът се оплаква, че районният съд неправилно не е възприел това, че той не е имало как да знае, че регистрацията на автомобила е служебно прекратена. Твърди, че в случая Тълкувателно постановление № 2 от 05.04.2023 г. на ОСС от НК на ВКС и I-ва и II-ра колегии на ВАС по тълк. дело № 3/2022 г. би следвало да бъде приложено по аналогия. Моли съда да отмени решението и потвърденото с него НП. Претендира

разноски.

Ответникът – началник група в СДРВ, отдел „Пътна полиция“ СДВР, не взема становище.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София – град, IV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като постъпила в законоустановения срок, подадена от лице – страна в производството и против акт, подлежащ на касационно оспорване.

За да постанови решението си, районният съд е кредитирал приложените по преписката доказателства, приобщени по реда на чл. 283 НПК, както и показанията на разпитания свидетел очевидец К.. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че НП е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона писмена форма и съдържание, както и при спазване на предвидения за това процесуален ред. При проверка на материалната законосъобразност на обжалваното НП съдът е извел, че Ч. е реализирал от обективна и субективна страна състава на вмененото му административно нарушение по чл. 140, ал. 1 ЗДвП.

Пред настоящата касационна инстанция не са представени нови доказателства. Съобразно чл. 218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни основания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Съобразно чл. 220 АПК касационната инстанция възприема установената от СРС фактическа обстановка, която напълно кореспондира на събраните по делото доказателства.

Касационната инстанция намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно. Съдът изцяло споделя направените от СРС правни изводи, поради което не следва да ги повтаря.

Разпоредбата на чл. 140, ал. 1 ЗДвП регламентира две кумулативно изискуеми предпоставки, при наличие на които се допускат моторни превозни средства по пътищата, отворени за обществено ползване, а именно да са регистрирани и да са с табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места. В процесният случай няма спор, че на 5.09.2022г Ц. Ч. е придобил МПС-то, както и че в двумесечния срок по чл. 143 ал. 15 ЗДвП не е регистрирал автомобила.

Съгласно разпоредбата на чл. 143, ал. 15 ЗДвП, служебно, с отбелязване в автоматизираната информационна система, се прекратява регистрацията на регистрирано пътно превозно средство на собственик, който в двумесечен срок от придобиването не изпълни задължението си да регистрира превозното средство. Нормата на чл. 143, ал. 15 ЗДвП кореспондира с нормата на чл. 18б, ал. 1, т. 10, вр. чл. 18, т. 2 от Наредба № I-45/24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства /Наредбата/, предвиждаща служебно прекратяване на регистрацията на автомобил при неизпълнение на задължението за регистрация от страна на новия собственик.

Анализът на цитираната разпоредба на чл. 143, ал. 15 ЗДвП налага извода, че

регистрацията на МПС се прекратява по силата на закона след изтичане на двумесечния срок за регистрация от страна на новия собственик на автомобила, като резултат от неизпълнението на законовото му задължение – да регистрира закупения от него автомобил. В хипотезата на чл. 143, ал. 15 ЗДвП законът приравнява служебното прекратяване на регистрацията на автомобил на липсата на регистрация на същия. На водача на автомобила е вменено задължението да управлява по пътищата само МПС, което е регистрирано по надлежен ред. След като Ч. не е изпълнил задължението си съгласно чл. 143, ал. 15 ЗДвП, е последвало служебно прекратяване на регистрацията на МПС.

Настоящият касационен състав намира, че узнаването за прекратяването на регистрацията на МПС не съставлява елемент от фактическия състав по прекратяването на регистрацията. Т. уведомяване на новия собственик законът в чл. 143, ал. 15 ЗДвП и в чл. 18б от Наредбата не е предвидил. Това следва от същността на задължението за пререгистрация в законоустановения срок от придобиването.

Следва да се отбележи и че в разпоредбата на чл. 18б, ал. 2 от Наредбата изрично са посочени случаите при които се уведомява собственикът на МПС, като прекратяването по чл. 143, ал. 15 ЗДвП не е сред изброените. Съобразно действащото законодателство, собственикът на МПС е носител на задължението да регистрира закупения от него автомобил, съобразно нормата на чл. 145, ал. 2 ЗДвП, поради което е длъжен да познава законовите последици, явяващи се резултат от неизпълнението на това му задължение – в случая, прекратяването на регистрацията на автомобила.

Неоснователни са твърденията на касатора за несъставомерност на деянието поради липса на виновно поведение от страна на собственика на МПС. Дори да се приеме, че Ч. не е знаел и не е предполагал за съществуването на това задължение, то следва да се отбележи, че според необоримата презумпция от римското право, незнанието на фактите би могло да е оправдание, но не и незнанието на законите. Независимо от това, съгласно правната теория вината има две основни форми – умисъл и непредпазливост. Непредпазливостта също има две форми – небрежност и самонадеяност, като при първата форма деецът не е съзнавал и не е предвиждал настъпването на противоположния резултат, но е бил длъжен и е могъл да го предвиди. Дори и втората форма на вината, а именно непредпазливостта – когато деецът е съзнавал, изхождайки от законовата презумпция, но е мислел, че няма да настъпят общественоопасни последици, покрива състава на нарушението, тъй като по силата на чл. 7, ал. 1 ЗАНН деянието, обявено за административно нарушение, е виновно, когато е извършено умишлено или непредпазливо. Ал. 2 на същия член предвижда, че непредпазливите деяния не се наказват само в изрично предвидените случаи. В случая такова изключение не е предвидено в ЗДвП, поради което и при наличието на извършено непредпазливо деяние – нарушение на чл. 140, ал. 1 ЗДвП, водачът следва да носи административнонаказателна отговорност по чл. 175, ал. 3, пр. 1 ЗДвП. Всеки правоспособен водач на МПС, преди да предприеме управление на МПС по пътищата, отворени за обществено ползване, е длъжен да се увери, че няма законоустановени пречки да извърши това, в т.ч. дали управляваното от него МПС е регистрирано по надлежен ред, преминало технически преглед, дали за него има сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ и т.н. В случая касаторът, който е с ясното съзнание, че е собственик на въпросния автомобил (който факт не е спорен), не е изпълнил това си задължение, с което виновно е нарушил чл. 140, ал. 1 ЗДвП.

Касационният съдебен състав не споделя разбирането на оспорващия, че в случая Тълкувателно постановление № 2 от 05.04.2023 г. на ОСС от НК на ВКС и I-ва и II-ра колегии на ВАС по тълк. дело № 3/2022 г. относимо за прекратяване регистрацията по чл. 143 ал. 10 от ЗДвП би следвало да бъде приложено по аналогия по следните съображения:

Предмет на горното произнасяне е хипотезата на незнание поради неуведомяване на собственика за изтекла застраховка „Гражданска отговорност“ предвид недостъпния регистър, т.е. защитения характер на данните и информацията в информационния масив на регистъра по чл. 4, ал. 1, т. 12 и ал. 2 от Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането /Наредба № 54/2016 г./. Видно от цитираното постановление, прекратяването на регистрацията не настъпва по силата на закона при непредставяне на доказателства за сключена застраховка „Гражданска отговорност“, а се извършва след автоматизирано уведомление от Гаранционния фонд по чл. 24 от Наредба № 54/2016 г., поради което собственикът на МПС обективно няма как да знае кога точно е била прекратена служебно регистрацията на МПС, а знанието за точната дата на deregистрацията е от значение за субективната съставомерност на деянието. ОСС на НК на ВКС и I-ва II-ра колегии на ВАС е постановило, че обратното би довело до отговорност въз основа на предположение за знание, като едва след момента на узнаването на факта на прекратяването на регистрацията собственикът е длъжен да съобрази поведението си с deregистрацията на МПС и с породените от нея правни последици.

Като контрапоза – и в настоящият случай е налице служебно прекратяване на регистрацията, но то е следствие от неизпълнение на задължението за регистрация на автомобила след придобиването му. Т.е. в конкретния случай сроковете и служебните действия са изцяло следствие от поведението на лицето, доколкото неизпълнението на задължението за регистрация на МПС от страна на собственика води до прекратяване на регистрацията на МПС по реда на чл. 143, ал. 15 ЗДвП. Обратното би означавало да се приеме, че законът създава презумпция за незнание у лицето, в т.ч. и за задължението му да пререгистрира МПС, след като го е придобило, което обезсмисля както двумесечния срок за пререгистрация, така и въобще изискванията за регистрационен режим на МПС в страната. Така всъщност се обезсмисля и цялостното задължение за пререгистрация, доколкото деянието не би било съставомерно, респ. държавата следва да следи за всяка покупко-продажба на МПС, уведомявайки и приканвайки новите собственици да пререгистрират закупените автомобили, от която дата на уведомление евентуално да се брои и двумесечният срок – конструкция, отиваща отвъд смисъла на приложимия закон и встрани от посоченото тълкувателно постановление. В допълнение, в настоящият казус служебното действие за прекратяване на регистрацията не е следствие от подадени и отразени данни след автоматизирано уведомление от Гаранционния фонд /т.е. трети частен субект, до чийто масив лицата нямат достъп/, а е следствие само и единствено от неизпълнение на задължение на лицето, произтичащо от преките му отношения с публичните власти. Чл. 143 ал.15 ЗДвП не поставя изискване, за разлика от чл. 143 ал. 10 от ЗДвП да се уведомява собственика на МПС-то, тъй като новият собственик е знаел, че придобива собствеността и кога изтича двумесечния срок от придобиването .

За изчерпателност относно отнетите контролни точки- законодателят не е вложил в

тях санкционен характер - административно наказание или принудителна административна мярка. Контролните точки са въведени единствено като средство за отчитане на установени нарушения, без законът да регламентира отнемането им като самостоятелно административно наказание или принудителна административна мярка. Отнемането на контролни точки не фигурира нито сред принудителните административни мерки, нито сред наказанията по ЗДвП. Оттук се налага заключението, че отнемането на контролни точки е фактическо действие с контролно-отчетен характер, което изпълнява предупредителна /по отношение на водачите/ и информационно-статистическа /от гледна точка на контролните органи/ функция. Контролни точки се отнемат само въз основа на влязло в сила наказателно постановление /чл. 3, ал. 1 от Наредба № І3-2539 от 17 декември 2012 г изд. от министерство на вътрешните работи/, а единствена възможност за евентуалното им възстановяване е неговото успешно обжалване и отмяна на наложеното наказание .

Предвид гореизложеното, в рамките на дължимата по силата на чл. 218 АПК проверка, настоящата съдебна инстанция не констатира наличието на визираните в чл. 348, ал. 1 НПК касационни основания, поради което решението на СРС следва да бъде оставено в сила.

Относно разноските: С оглед изхода на спора, на касатора не се дължат разноски.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, IV-ти касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение № 2648/04.06.2024 г. по н.а.х.д. № 16670/2023 г. по описа на СРС, НО, 10 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ: